

Svarīgākais īsumā

- ASV makroekonomiskie indikatori joprojām vāji
- Vācijai izdevās panākt atbalstu taupības programmai G20 samitā Toronto
- KĶinas valūta tika atsaistīta pirms Toronto samita

Nedēļa tirgos un ekonomikā**ASV makroekonomiskie indikatori joprojām vāji**

Iepriekšējā nedēļā tika publicēta virkne ASV makroekonomisko rādītāju, kas liecina, ka ASV ekonomika joprojām ir vāja un diez vai var gaidīt, ka līdz gada beigām situācija būtiski uzlabosies.

Pirmkārt, pagājušajā nedēļā tika publicēts trešais precizētais ASV IKP rādītājs 2010. gada 1. ceturksnī – un atkal tas tika pārskatīts uz leju, līdz 2,7% (sākotnēji šis rādītājs bija 3,2%, pēc tam to pārskatīja līdz 3%). Salīdzinājumā ar iepriekšējo novērtējumu, pasliktinājās privāto izdevumu rādītājs ASV (saskaņā ar iepriekšējo novērtējumu pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni gada izteiksmē bija 3,5%, saskaņā ar pēdējo novērtējumu – 3%). Samazinājās investīcijas pamatlīdzekļos – ja saskaņā ar otro novērtējumu investīcijas tajos pieauga par 0,1% gada izteiksmē, tad saskaņā ar pēdējo – samazinājās par 0,5%. IKP pasliktinājās arī sliktākas, nekā sākotnēji aprēķināja, tirdzniecības bilances dēļ – ja saskaņā ar otru IKP novērtējumu negatīvais tīrais eksports samazināja kopējo IKP par 0,66% punktiem, tad saskaņā ar pēdējo novērtējumu negatīvais tīrais eksports samazināja ASV IKP 1. ceturksnī par 0,82%. Kopumā galvenie ASV IKP pieauguma avoti palika nemainīgi – privātā patēriņa pieaugums un uzņēmumu krājumu veidošana, pie tam krājumu veidošanas ieguldījums kopējā rādītājā pēc pārskatīšanas pat palielinājās (no 1,65% punkta līdz 1,88% punktam).

Otrkārt, joprojām vājš paliek ASV darba tirgus – sākotnējais bezdarba pabalsta saņemšanas pieteikumu skaits jau ilgu laiku turas virs 440 tūkstošiem; pagājušajā nedēļā tas bija 457 tūkst. Tas bija mazāk par vidējo prognozi, pēc kuras investori gaidīja, ka sākotnējo pieteikumu skaits būs 460 tūkstoši. Sākotnējo pieteikumu skaits pārsniedza 400 tūkstošu atzīmi 2008. gada jūlijā, un kopš tā laika pieteikumu skaits nav mazinājies. Šobrīd pēdējo četru nedēļu vidējais rādītājs ir 462,75 tūkstoši. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, četru nedēļu slīdošais vidējais rādītājs samazinājās par 1,5 tūkstošiem – pārāk maz, lai tas varētu liecināt par būtiskām izmaiņām darba tirgū.

Treškārt, vājš paliek ASV nekustamā īpašuma tirgus – samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi uzrādīja gan jauno, gan otrreizējā tirgū pārdoto māju skaits, gan jaunbūvju skaits.

Pārdoto jauno māju skaits mēneša laikā samazinājās par 32,7% - no 504 tūkst. līdz 300 tūkst. Māju skaits, kas tika pārdots otrreizējā tirgū samazinājās par 2,2%, bet izsniegto būvatļauju skaits maijā samazinājās par 5,9%. Lielā mēra tas notika tādēļ, ka aprīlī tika izbeigta māju iegādes stimulēšanas programma, kuras ietvaros tika piedāvāti nodokļu atvieglojumi tiem, kas iegādājās māju.

Samazinājās arī ilgtermiņa lietošanas preču pārdotais apjoms – lai gan arī ne tik būtiski, kā gaidīja (par 1,1% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi – prognoze -1,4%).

Makroekonomiskā statistika no ASV liecina, ka lielākās pasaules ekonomikas atlabšana pakāpeniski zaudē spēku, un, beidzoties federālās valdības simulēšanas pasākumiem,

Kontaktinformācija: e-pasts: info@hipofondi.lv; tālr. 6 777 4455

Šim pārskatam ir vienīgi informatīvs nolūks – tas nav uzskatāms par mārketinga paziņojumu, ieguldījumu pētījumu vai gada/starpperioda finanšu pārskatu, kura sagatavošanas nepieciešamību nosaka normatīvie akti. Šo pārskatu vai nevienu no tā daļām nevar uzskatīt par tiešu un/vai netiešu rekomendāciju attiecībā uz jebkādu aktīvu un finanšu instrumentu pirkšanu, pārdošanu vai iesaistīšanos jebkura cita veida aktivitātes. IPS „Hipo Fondi” neuzņemas nekādu atbildību par tiešiem/netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, kas var rasties pārskata ietvertās informācijas izmantošanas dēļ, kā arī par jebkādam citām pārskatā ietvertās informācijas un tajā izteikto apgalvojumu izmantošanas sekām. Visi pārskatā ietvertie secinājumi un apgalvojumi ir balstīti uz informāciju, kas pieejama pārskata sagatavotājiem un kuru pārskata sagatavotāji uzskata par ticamu; neskatoties uz šo, pārskata sagatavotāji neuzņemas nekādu atbildību par šīs informācijas pareizību un/vai precizitāti.

ASV ekonomikā varētu atkal iestāties stagnācija vai recesija.

Vācijai izdevās panākt atbalstu taupības programmai G20 samitā Toronto

Nedēļas nogalē Toronto notikušā G20 samita rezultāti pretēji cerētajam tomēr neviesa skaidrību par to, kas būs pasaules ekonomikas atlabšanas dzinējs tuvāko gadu laikā un kādi pasākumi tiks īstenoti, lai nepieļautu jaunu krīzi. Attīstīto valstu budžetu sabalansēšana bija viens no galvenajiem jautājumiem, uz kuru tika gaidītas atbildes G20 samitā.

Pēdējā laikā finanšu tirgus dalībniekus pārņēmušas bažas, ka attīstīto valstu ieradums dzīvot uz parāda nav ilgtspējīgs, un ka notikumi Grieķijā, kad tikai ārēja palīdzība glāba šo valsti no bankrota, var atkārtoties arī citur. Pirmās, kam vajadzēja finanšu tirgu pārliecināt par savu obligāciju drošumu, izrādījās eiro zonas valstis, un to atbilde uz investoru šaubām ir fiskālās konsolidācijas paketes. Tās pierāda investoriem, ka nepieciešamības gadījumā valdības ir spējīgas samazināt izdevumus un ierobežot aizņemšanos. Galvenā tādas politikas piekritēja ir Vācija, kuras ietekme lielā mērā piespieda vājākās eiro zonas valstis sākt samazināt budžetu deficitus un kura pati paziņoja, ka pāris gadu laikā samazinās sava budžeta deficitu līdz 0,35%. Pret šādu politiku iebilst ASV. Tās pozīcija ir, ka attīstītām valstīm nepieciešams turpināt aizņemties un turēt valsts tēriņus augstā līmenī ar mērķi stimulēt izaugsmi. G20 samitā atbalstu guva Vācijas viedoklis – samita komunikē tika iekļauta attīstīto valstu apņemšanās līdz 2013. gadam samazināt budžetu deficitus uz pusi, bet līdz 2016. gadam panākt, lai valstu parādu attiecība pret IKP būtu stabila vai uzlabotos. Izņēmums tika izdarīts attiecībā uz Japānu – ņemot vērā tās milzīgo valsts parādu (ap 200% no IKP), trīs gadu laikā samazināt deficitu divas reizes tai būtu neiespējami.

Ķīnas valūta tika iesaistīta pirms Toronto samita

Vēl pirms G20 samita Toronto, 19. jūnijā Ķīnas centrālā banka izplatīja paziņojumu, ka tā gatavojas reformēt savu valūtas kursa noteikšanas sistēmu un pāriet pie brīvāka juaņas maiņas kursa. Acīmredzot, Ķīna izdarīja to, lai izvairītos no juaņas kursa apspriešanas samitā. Kopš 2008. gada Ķīnas

juaņas kurss pret dolāru ir fiksēts līmenī 6,83 juaņas par 1 dolāru ar svārstību koridoru - +0,5%. Fiksētais valūtas kurss palīdz Ķīnai uzturēt iespaidīgo pārpalikumu tirdzniecībā ar ASV un citām valstīm. ASV mēģinājusi dažādos veidos ietekmēt Ķīnu, lai tā atsaistītu juaņu no dolāra. Pēc ASV ekonomistu un politiķu domām, Ķīnas valūtas vērtības pieaugums varētu palīdzēt ASV sabalansēt savu ārējo tirdzniecību, jo no vienas puses, juaņas kursa pieaugums pret dolāru padarīs Ķīnas produkciju dārgāku ASV tirgū, bet Ķīnas iedzīvotāju ieņēmumi dolāru izteiksmē attiecīgi pieaugs, kas palīdzēs palielināt ASV eksportu uz Ķīnu. Tomēr ir trīs apsvērumi, kuri ierobežo ASV optimismu sakarā ar juaņas kursa pieaugumu.

Pirmkārt, Ķīna ir paziņojusi, ka juaņas pieaugums būs pakāpenisks. Ja 21. jūnijā, uzreiz pēc paziņojuma par brīvāku valūtas režīmu, dolāra kurss pret juaņu samazinājās par 0,43%, tad jau nākamajā dienā tas atkal pieauga par 0,25%; līdz 28. jūnijā beigām juaņas kursa pieaugums salīdzinājumā ar 21. jūnija sākumu bija ap 0,44%. Nākotnes (*forward*) valūtas darījumu tirgū kontraktus slēdz pamatojoties uz to, ka līdz gada beigām juaņa pieaugs pret dolāru par 2,2% - tas nav daudz. Lai izvairītos no spekulatīva kapitāla ieplūdes valstī, kas varētu izraisīt aktīvu burbuļu veidošanos, Ķīnas centrālā banka darīs visu, lai juaņas vērtība pieaugtu pēc iespējas lēnāk.

Otrkārt, Ķīnas centrālā banka paziņoja, ka atļaus lielāko juaņas svārstību nevis pret dolāru, bet pret valūtu grozu. Tas nozīmē, ka citu nozīmīgo Ķīnas tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu samazinājums pret dolāru var novest pie tā, ka juaņa pret dolāru nepieaugs tik daudz, cik ir nepieciešams ASV konkurētspējas pieaugumam Ķīnas tirgū. Būtiskais eiro kursa samazinājums pret dolāru šogad jau veicināja juaņas faktisko pieaugumu pret eiro.

Treškārt, jautājums ir par Ķīnas eksporta struktūru. Preces, kas galvenokārt tiek eksportētas no Ķīnas uz ASV, pārsvarā vairs netiek ražotas ASV – tekstilizstrādājumi vai apavi tiek ražoti valstīs ar zemām darba izmaksām. Tas nozīmē, ka, pieaugot ķīniešu preču cenām ASV tirgū, tās tiks aizstātas ar importu no citām lēta darbaspēka zemēm.

Tāpēc būtu kļūdaini domāt, ka juaņas kursa palielinājums pats par sevi var dod jaunu elpu ekonomikas atlabšanai ASV. Tā to uztver arī tirgus – ASV akciju indeksi 21. jūnija pēc pieauguma dienas sākumā, vēlāk zaudēja visu iegūto.

Akciju tirgus indeksi		28.06.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
MSCI World	Pasaule	278.78	288.30	276.92	305.14	300.86	244.87	-
MSCI Emerging Markets	Attīstības valstis	951.81	978.59	917.05	993.08	981.14	761.92	-
S&P 500	ASV	1074.57	1113.20	1089.41	1166.59	1127.78	918.90	1505.71
DJIA	ASV	10138.52	10442.41	10136.63	10850.36	10547.08	8438.39	13422.28
Xetra DAX	Vācija	6157.22	6292.97	5946.18	6120.05	6002.92	4776.47	7921.36
Nikkei 225	Japāna	9693.94	10238.01	9762.98	10996.37	10634.23	9877.39	17932.27
Shanghai Composite	Ķīna	2552.82	2586.21	2655.77	3059.72	3188.79	2928.21	4269.52
RTS	Krievija	1387.66	1457.95	1366.90	1519.87	1451.60	947.52	1894.16
Bombay Sensex	Indija	17774.26	17876.55	16863.06	17644.76	17360.61	14764.64	14504.57
Bovespa	Brazīlija	64225.22	64829.03	61946.99	68682.66	67901.70	51485.61	54146.59
OMX Baltic	Baltija	415.16	427.79	409.13	416.94	-	-	-
OMX Riga	Latvija	355.12	368.74	335.38	320.95	276.08	239.74	699.93
OMX Tallinn	Igaunija	540.02	549.24	546.08	577.41	396.64	297.76	-
OMX Vilnius	Lietuva	310.73	316.66	308.08	314.58	254.69	180.68	-

Valūtas tirgus		28.06.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EUR/USD		1.2275	1.2306	1.2267	1.3410	1.4382	1.4051	1.3445
USD/LVL		0.5774	0.5753	0.5757	0.5278	0.4905	0.4969	0.5175
EUR/LVL		0.7084	0.7082	0.7062	0.7077	0.7059	0.6982	0.6956
EUR/SEK		9.4972	9.5379	9.6200	9.7270	10.3668	10.9734	-
EUR/RUB		38.1404	37.9586	37.6217	39.6849	42.7404	43.7809	34.7008

Naudas tirgus		28.06.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EURIBOR	O/N	0.33	0.35	0.34	0.33	0.33	0.39	4.08
	3M	0.75	0.73	0.70	0.64	0.71	1.12	4.17
	6M	1.04	1.02	0.99	0.95	0.99	1.33	4.31
USD LIBOR	O/N	0.29	0.30	0.30	0.22	0.18	0.27	5.40
	3M	0.53	0.54	0.54	0.29	0.25	0.60	5.36
	6M	0.75	0.75	0.75	0.44	0.43	1.10	5.38
LVL RIGIBOR	O/N	1.08	1.08	1.16	1.21	1.42	33.00	5.72
	3M	1.99	1.99	2.27	2.22	7.38	29.80	7.85
	6M	2.59	2.59	2.74	2.67	9.09	27.60	8.48

Valsts obligācijas		28.06.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Vācija (Bund)	2 gadi	0.56	0.62	0.52	0.89	1.24	1.34	4.45
	10 gadi	2.60	2.76	2.69	3.15	3.35	3.41	4.57
ASV (Treasuries)	2 gadi	0.64	0.72	0.78	1.06	1.05	1.12	4.95
	10 gadi	3.03	3.25	3.30	3.85	3.85	3.54	5.11
Lielbritānija (Gilts)	2 gadi	0.75	0.86	0.89	0.99	1.32	1.15	-
	10 gadi	3.38	3.52	3.58	4.03	4.00	3.68	-

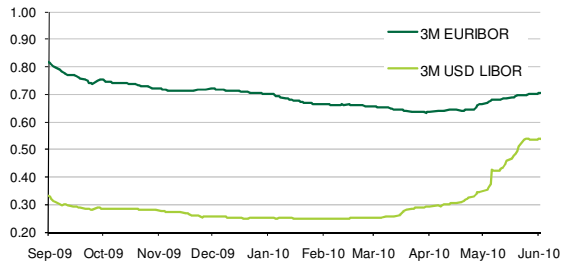

Kredītspredi		28.06.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Eiropas investīcijas reitinga	3 gadi	111	97	102	57	47	103	-
kompāniju CDS spredi	5 gadi	124	112	118	78	74	120	-
iTRAXX Europe	10 gadi	125.35	115.46	121.30	92.25	91.55	116.17	-
Eiropas augstā ienesīguma	3 gadi	488	446	506	362	368	790	-
parāda instrumentu CDS spredi	5 gadi	545	501	556	434	434	745	-
iTRAXX Crossover	10 gadi	511	465	537	440	440	639	-

Izejvielas		28.06.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Nafta	(NYM Light Crude - Futures), USD	78.25	77.82	73.97	80.00	78.77	69.16	69.57
Zelts	XAU, USD	1 237.05	1 231.65	1 213.81	1 105.60	1 106.45	938.55	648.00
Varš	(Copper 3M - Futures), USD	6 869.00	6 543.05	6 939.25	7 519.00	7 069.75	5 070.00	7 549.85

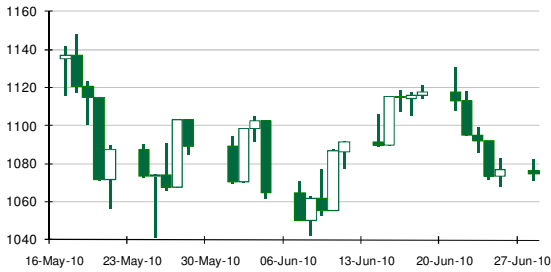
3M naudas tirgus likmes

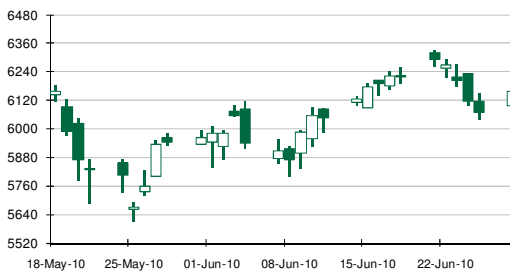
EUR/USD kurss

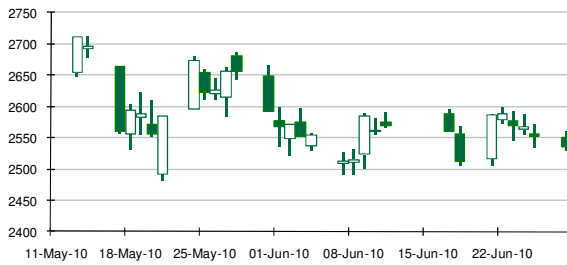
ASV akciju indeksa S&P 500 vērtība

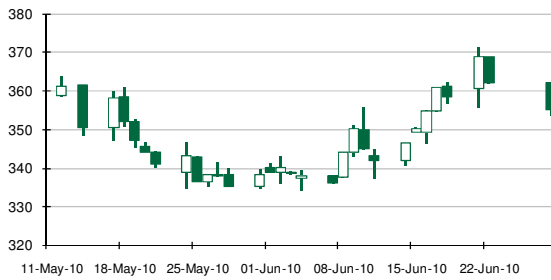
Vācijas akciju indeksa XETRADAX vērtība

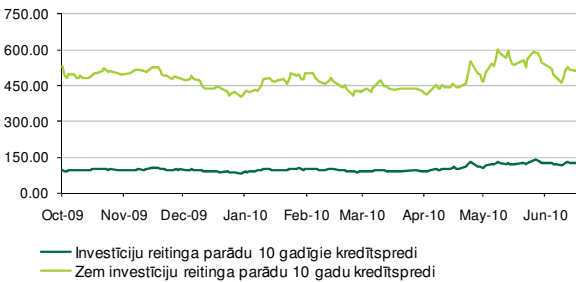
Shanghai Composite indeksa vērtība

OMX Riga indeksa vērtība

10-gadīgo obligāciju kredītsprei (CDS)

HFRX globālais hedžfondu indekss

